

החברים ממה הם חיים באתר?

המשך הדו"ח על הכנסותיהם האמיתיות ורכושם של כל 120 חברי הכנסת התיישבים

ח"כ יגאל כהן (עם אשתו)
שתי חברות וועדת כספים

שהם חברי קיבוצים. תמורת צ'ק זה מקבלת חייקה גרוסמן מהקיבוץ צ'ק אחר, להוצאות קטנות. בסך של כ-5000 לירות לחודש. וזאת בנוסף לצ'ק השנתי, על סכום של כמה אלפי לירות. שאותו היא מקבלת כמו כל חבר קיבוץ אחר, לקניות מחוץ למשק.

כל הוצאות המחיה של גרוסמן משר למות בנוסף לכך על-ידי הקיבוץ. אולם חייקה גרוסמן מקבלת מהמשק שלה עוד כמה "סעיפים תקציביים" ניכרים.

יש לה דירה בת שני חדרים בתל-אביב, משותפת לה ולבעלה, מאיר אורקין, שהוא שליח הקיבוץ בתל-אביב ולומד באוניברסיטת תל-אביב שלושה ימים בשבוע. ביתר שלושת הימים הוא נמצא בעברון.

סידרה זו, המופיעה בהמשכים ב"העולם הזה", עשתה מהפכה מסוימת בהתייחסות הכנסת לבעיית העבודות הצדדיות של הח"כים וזיקתן של עבודות אלה לעבודה הפרלמנטרית. מרבית חברי הכנסת טוענים היום כי יש לערוך שינויים נוריים מהותיים בתקנון הכנסת, שינויים אשר לא יאפשרו לחברי-כנסת להתפרנס מעצם העבודה שהוא חבר-כנסת. מלבד כמובן המשכורת אותה הוא מקבל מגיזי ברות הכנסת. בשבועות הקרובים עומדת ועדת-הכנסת לדון בנושא זה. הוועדה תשווה בין חוקי האתיקה המקובלים בפרלמנטים שונים בעור לם לבין הצעות שהגישו לה בנושא זה חברי-כנסת מכל סיעות הבית.

עבודות

צדדיות לח"כים

לדון בנושא זה. הוועדה תשווה בין חוקי האתיקה המקובלים בפרלמנטים שונים בעור לם לבין הצעות שהגישו לה בנושא זה חברי-כנסת מכל סיעות הבית. הכנסת מתחלקת לשני מחנות. מחנה ראשון הדרוש לשנות את המצב הקיים, ועל שורותיו נמנים יושבי-ראש ועדת הכנסת עוזריה לין יצחק ברמן מהמפלגה הליבראלית, יושבי-ראש סיעת המערך בי כנסת משה שחל, יושבי-ראש סיעת הליכוד בכנסת, חיים קאופמן, ואיש חטיבת אה דות בליכוד, ח"כ הלל זיידל. לעומתן עומד מחנה שקט יותר, אך עקשני יותר, הטוען כי אם תישלל מחברי-הכנסת האפשרות להרוויח כסף בנוסף למשכורתם, יגיע ה מצב לידי כך שרבים וטובים לא יסכימו להיבחר לכנסת. אחד מבעלי דיעה זו הוא ח"כ ש"י אמנון רובינשטיין אשר לו עיר סוקים ומקצועות אחרים, מילבד הכנסת, כמישפטן, מרצה באוניברסיטה, וחבר מערכת הארץ.

הכהן ידוע כמי שאינו נלאה מלנסוע בכל רחבי הארץ כדי לבקר את צאן מרעיתו. הוא עורך יותר חופות וקידושין מכל רב מוכר אחר, וזהו נטל כבד מהבחינה הפני-כספית. שלושת ילדי הרב מתחנכים בפני-מיות דתיות, וזו כשלעצמה הוצאה של כ-5000 לירות לחודש. חלק ניכר ממשכורתו של הרב מוצא על האוספים שלו. ביניהם שני אוספים מרכזיים: ספרייה עצומה, שמוסדות ציבור רבים לא היו מתביישים בשכמותה, ואוסף המזונות הנדיר שלו. הרב מנחם הכהן מתגורר בבית דר-מישפחתי בן 4 חדרים, מוקף גינה, בי-רמת-גן.

לכן פנתה לרופא שיניים פרטי בתל-אביב והמשק שילם, כמוכן, את החשבון.

מנחם הכהן:

4 מישרות

הרב מנחם הכהן נושא לדבריו בארבע מישרות מלאות. האחת היא מישרת ח"כ, מטעם מפלגת העבודה. השנייה היא מישרת רב, מטעם תנועת-המושבים. השלישית היא מישרת יושבי-ראש המרכז למורשת היהדות על-שם פינחס ספיר בירושלים, והרביעית: "אני כותב ספרים במישרה מלאה". ממישרה נוספת, רב ההסתדרות, פרש ח"כ הכהן לפני כמה שנים.

המשכורת הבסיסית שלו משולמת מקר פת הכנסת. מתנועת-המושבים אין הכהן מקבל משכורת, אלא רק מכונית צמודה, הוצאות מלאות של דלק ונהג צמוד. המכור נית והנהג עומדים לרשותו של מנחם הכהן במשך כל ימות השבוע, מלבד שבת כמוכן, ובמשך כל שעות היום. תמורת המכור נית מעביר מנחם הכהן לתנועת-המושבים את הסכום שאותו הוא מקבל מהכנסת עבור הוצאות רכב ומוסוף עליהם 500 לירות, כפי שנהוג בתנועת-המושבים לגבי כל מי שיש לו מכונית צמודה.

המתורכו למורשת היהדות על שם ספיר אין הכהן מקבל משכורת או הוצאות. הוא מקבל שכר סופרים בגובה של כ-3000 ל"י רות לחודש מהצהרון ידיעות אחרונות. עבור הטור השבועי שלו. בנוסף לכך הוא מקבל תמלוגים עבור ספריו. בכל פעם שיוצא ספר הוא מקבל צ'ק על כמה אלפי לירות, ולאורך השנה הוא מקבל צ'קים נוספים של תמלוגים ממכירת ספרים.

אל הסכומים האלה מצטרפת משכורתה של רעייתה, העובדת כיועצת לתוכנית ה-101 הסטוריה והידות בטלוויזיה הלימודית. הרבנית עובדת בטלוויזיה הלימודית בחצי מישרה, תמורת משכורת של כ-7000 ל"י רות לחודש.

את התגמולים שקיבל מנחם הכהן מההס"ת תדרות, לאחר שפרש ממישרתו כרב ההס"ת תדרות, הוא השקיע בתוכניות שיוכן לי שלושת ילדיו, סכומים אלה מגיעים עתה לכדי 300 אלף לירות.

לעומת הכנסות נכבדות אלה, נראה כי הוצאותיו של הרב עוד גדולות יותר.

ח"כ הכהן
כנסת, מושבים והסתדרות

אולם חייקה גרוסמן מגיעה לקיבוץ רק בסופי-שבוע. כשאינה במשק ואינה בכנסת היא מתגוררת בדירה בתל-אביב. אין לה רכב משלה. היא נוסעת במכונית שמעמיד לרשותה הקיבוץ-הארצי, לעיתים בגפה ולעיתים עם חברי-כנסת אחרים מטעם מפ"ם. עבור המכונית והדלק משלם הקיבוץ הארצי.

גם כל אחת מההוצאות החריגות שיש לגרוסמן משולמות על-ידי המשק. בקיבוץ עברון יש רופא שיניים, אולם גרוסמן אי-נה מגיעה לקיבוץ אלא בסופי השבוע, כך שהיא לא יכולה להיעזר בשירותיו. בזמן האחרון נזקקה גרוסמן לטיפול שיניים רציני, שעלה אלפים רבים של לירות.

נראה כי טענה זו אינה מדויקת. אחד מחברי-הכנסת המופיעים בפרק זה של הר סידרה, יגאל כהן-אורגד, המואשם פעמים רבות, לדבריו שלא בצדק, כי הוא מר-וויח כסף רב במישרד הייעוץ הכלכלי שלו, בין היתר גם בגלל העובדה שהוא ח"כ וחבר ועדת-הכספים, אמר לכתב העולם הזה: "אם היו מצביים בפני בחירה בין ועדת-הכספים לבין חיסול המישרד הפרטי שלי, הייתי סוגר את המישרד".

גם אם תחלף ועדת-הכנסת בכיוון הר פשרה ותסתפק רק בהטלת סייגים נוספים על העבודות הצדדיות של חברי הכנסת, ימצאו בודאי הח"כים דרכים לעקוף הר סייגים החדשים.

גם כיום קובע החוק כי לח"כ אסור לקבל משכורת מלבד המשכורת המשולמת לו על-ידי הכנסת. ח"כים רבים מקבלים בכליזאת משכורת נוספת תחת שם אחר, ח"כ לעם זלמן שובל ממשך לקבל משר כורות מהחברות הכלכליות אותן הוא מנהל או מחבריה-המנהלים שבהם הוא יושב, אך מכנה משכורות אלה כמענקים וכדמי ייעוץ. ח"כ אחר, המופיע בפרק זה של הסידרה, עמל נאסארלדין, הח"כ הדרווי של הליכוד, מקבל משכורת בשני מפעלי טקס טיל בגובה של 100 אלף ל"י לשנה, ומכנה זאת דמי-ייעוץ.

חייקה גרוסמן:

טיפול שיניים

ח"כ חייקה גרוסמן היא חברת קיי-בוץ עברון שבגליל המערבי, ולפחות על פני השטח אין לה תוספות ל"משכורת", שאותה היא מקבלת מהקיבוץ. גרוסמן מן מעבירה את הצ'ק שלה מהכנסת לגיזי ברות המשק, כפי שעושים כל חברי-הכנסת

ח"כ עמוס הדר:

עשיר ונטול רכוש

ח"כ עמוס הדר, הנץ של מפלגת העבודה, התפרסם יותר מכל כאחיו של מי שהיה שר התעשייה, ח"כ לעם יגאל הורביץ, אחד מעשירי הכנסת. אולם הדר טוען כי אין לו ומעולם לא היו לו עסקים כספיים עם אחיו.

להדר משק בנהלל, כ-100 דונם שטחו, הוא מסרב להעריך את שווי המשק, וטוען כי לאמיתו של דבר אין זה המשק שלו אלא של בנו, שאף מעבד אותו עתה. במשק של הדר בנהלל יש שני בתים — האחד שלו והאחד של בנו. לדבריו יעבור המשק שוב לרשותו, כשיפרוש מהכנסת — "הבן שלי לא ירוק אותי", הוא אומר. למרות שהדר אינו מוכן להעריך את שווי המשק, מעריכים אותו שכניו בנהלל בסכום של הרבה מיליוני לירות. הדר אומר: "איוה מין רכוש זה, כאשר יש צורך להזיע קשה כדי להוציא ממנו מחייה בכבוד".

הדר פעיל בתנועת-המושבים והיה עסקן של תנועה זו לפני שניבחר לכנסת. מתנור עתה-המושבים הוא מקבל מכונית צמודה והוצאות לדלק, ומשלם תמורתן 500 ל"י רות לחודש. הדר טוען כי אין לו הסכנות בבנקים.

יגאל כהן-אורגד:

כספים ועדה

ח"כ יגאל כהן-אורגד לחרות הוא אחת מהדמויות השנויות במחלוקת, בכל הקשור